

פרק י"ב – בן מוות האיש!**1. שמות כא:לז-כב:ג**

(לז) כי יגנב איש שור או שֶׁה וּטְבָחוֹ אוּ מִכְרוּ חֲמֹשֶׁה בְּקָר יִשְׁלַם תַּחַת הַשּׁוֹר וְאַרְבַּע צֹאן תַּחַת הַשֶּׁה :

(א) אִם בְּמַחְתָּרֵת יִמְצָא הַגָּנֵב וְהָכָה וְנָתַן אֵין לוֹ דָּמִים : (ב) אִם זָרְחָה הַשֶּׁמֶשׁ עָלָיו דָּמִים לוֹ שְׁלֹם יִשְׁלַם אִם אֵין לוֹ וְנִמְכַר בַּגְּנֻבָתוֹ :

(ג) אִם הִמְצָא תִמְצָא בְּיָדוֹ הַגָּנֵבָה מִשּׁוֹר עַד חֲמוֹר עַד שֶׁה חַיִּים שְׁנַיִם יִשְׁלַם : ס

2. רש"י כב:א-ב

(א) אִם בְּמַחְתָּרֵת - כשהיה חותר את הבית:

אֵין לוֹ דָּמִים - אֵין זוֹ רַצִּיחָה, הַרִי הוּא כַּמַּת מַעֲיָקָרוֹ. כֹּאן לַמִּדְתָּךְ תּוֹרָה אִם בֹּא לְהַרְגֵךְ, הַשֶּׁכֶם לְהַרְגֵךְ, וְזֶה לְהַרְגֵךְ בֹּא שְׁהָרִי יוֹדֵעַ הוּא, שֶׁאֵין אָדָם מַעֲמִיד עִצְמוֹ וְרוֹאֵה שְׁנוּטְלִין מִמוֹנוֹ בַּפְּנִי וְשׁוֹתֵק, לְפִיכֵךְ עַל מִנַּת כֵּן בֹּא, שֶׁאִם יַעֲמוּד בַּעַל הַמִּמּוֹן כִּנְגְדוֹ יִהְרַגְנוּ :

(ב) אִם זָרְחָה הַשֶּׁמֶשׁ עָלָיו - אֵין זֶה אֵלָא כִּמּוֹן מִשַּׁל אִם בְּרוּר לֵךְ הַדָּבָר שֶׁיֵּשׁ לוֹ שְׁלוֹם עִמָּךְ, כְּשֶׁמֶשׁ זֶה הַזֶּה שֶׁהוּא שְׁלוֹם בְּעוֹלָם, כִּךְ פְּשוֹט לֵךְ שֶׁאֵינוֹ בֹּא לְהַרְגֵךְ, אִפְּלוֹ יַעֲמוּד בַּעַל הַמִּמּוֹן כִּנְגְדוֹ, כִּגוֹן אֵב הַחוֹתֵר לְגַנוּב מִמוֹן הַבֵּן, בִּידוּעַ שְׂרַחְמֵי הָאֵב עַל הַבֵּן, וְאֵינוֹ בֹּא עַל עִסְקֵי נַפְשׁוֹת :

שְׁלֹם יִשְׁלַם - הַגָּנֵב מִמוֹן שֶׁגָּנַב, וְאֵינוֹ חַיִּיב מִיָּתֵהּ.

(ג) אִם הִמְצָא תִמְצָא בְּיָדוֹ - בְּרַשׁוֹתוֹ, שֶׁלֹּא טַבַּח וְלֹא מִכַּר : חַיִּים שְׁנַיִם יִשְׁלַם - וְלֹא יִשְׁלַם לוֹ מִתִּים, אֵלָא חַיִּים אוֹ דַּמִּי חַיִּים :

3. The Castle Doctrine:

Missouri recognizes the "castle doctrine" and allows residents to use force against intruders, without the duty to retreat, based on the notion that your home is your "castle." This legal doctrine assumes that if an invader disrupts the sanctity of your home, they intend to do you harm and therefore you should be able to repel their advances. Missouri's law is more extensive than the law in other states because it permits property owners to use the amount of force reasonably perceived as necessary, including deadly force. However, case law suggests it does not go so far as permitting the use of deadly force to merely protect property. In 2016, the Missouri Court of Appeals for the Eastern District held in State v. Whipple that deadly force under the castle doctrine can only be used when you reasonably believe such force is necessary to protect yourself or someone else from "the use or imminent use of unlawful force."

2. רד"ק שם א'

בְּאוֹר הַבֶּקֶר יַעֲשׂוּהָ - בַּהֲשַׁכְמָה יַעֲשׂוּ הַמַּחֲשֵׁבָה הַרְעָה שַׁחֲשָׁבוּ כִּי יֵשׁ כַּח בִּידָם לַעֲשׂוֹק הַעֲנִיִּים :

3. ראב"ע שם ב'

וְעִשְׂקוּ - בְּדֶרֶךְ פְּתוּי וְהוֹנָאָה וּמַרְמָה כִּי הַעוֹשֵׁק אֶת חֲבִירוֹ יִדְמָה אוֹתוֹ לַעֲרֵב וְלַחֲזִיק בַּמִּמוֹנוֹ אֲשֶׁר הִלוּהוּ אוּ בִשְׁכָרוֹ אֲשֶׁר הִשְׁכִּירוֹ :

4. מיכה פרק ג

(א) וְאָמַר שְׁמָעוּ נָא רְאֵשֵׁי יַעֲקֹב וּקְצִינֵי בַּיִת יִשְׂרָאֵל הֲלוֹא לָכֶם לְדַעַת אֶת הַמִּשְׁפָּט : (ב) שְׁנַאֲי טוֹב וְאַהֲבֵי רַע גְּזָלֵי עוֹרָם מַעֲלִיָּהֶם וּשְׂאָרָם מַעַל עֲצֻמוֹתָם : (ג) וְאַשֶּׁר אָכְלוּ שְׂאֵר עֲמֵי וְעוֹרָם מַעֲלִיָּהֶם הַפְּשִׁיטוּ וְאֶת עֲצֻמֹּתֵיהֶם פָּצְחוּ וּפְרָשׁוּ כְּאַשֶּׁר בְּסִיר וּכְבָשָׂר בְּתוֹךְ קַלְחָת : ...

(ט) שְׁמָעוּ נָא זֹאת רְאֵשֵׁי בַּיִת יַעֲקֹב וּקְצִינֵי בַּיִת יִשְׂרָאֵל הַמְּתַעֲבִים מִשְׁפָּט וְאֶת כָּל הַיִּשְׁרָה יַעֲקֹשׁוּ : (י) בְּנֵה צִיּוֹן בְּדָמִים וִירוֹשָׁלַם בְּעוֹלָה : (יא) רְאֵשֵׁיָהּ בְּשַׁחַד יִשְׁפֹּטוּ וְכַהֲנִיָּהּ בְּמַחִיר יוֹרוּ וְנִבְיָאֵיהָ בְּכֶסֶף יִקְסְמוּ וְעַל יִקְזֹק יִשְׁעֵנוּ לְאֹמֵר הֲלוֹא יִקְזֹק בְּקִרְבָּנוֹ לֹא תְבוֹא עָלֵינוּ רַעָה : (יב) לָכֵן בְּגִלְלָכֶם צִיּוֹן שְׂדֵה תַחְרֹשׁ וִירוֹשָׁלַם עֵינֵי תַהֲרִיָּה וְהַר הַבַּיִת לְבָמוֹת יַעֲרֹ : פ

5. עמוס ב

(ו) כֹּה אָמַר יְקֹזֵק עַל שְׁלֹשָׁה פְּשָׁעֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֵנּוּ עַל מִכְרָם בְּכֶסֶף צְדִיק וְאֶבְיוֹן בְּעָבוֹר נְעֻלִים :

6. מדרש תנחומא נח:ד

וְכֵן יוֹסֵף הוֹאִיל וּזֵן אֶת הַבְּרִיּוֹת שֶׁבַע שָׁנִים, נִקְרָא צְדִיק, שֶׁנֶּאֱמַר עַל מִכְרָם בְּכֶסֶף צְדִיק (עֲמוֹס ב ו.) ...

7. רש"י שם

(ו) עַל מִכְרָם בְּכֶסֶף צְדִיק - הַדַּיִינִין הֵיוּ מוֹכְרֵי אֶת מִי שֶׁהִיא זְכָאֵי בְּדִין בְּכֶסֶף שׁוֹחַד שֶׁהֵיוּ מִקְבָּלִים מִיָּד בַּעַל דִּינוֹ :

8. עמוס פרק ח

(ד) שְׁמָעוּ זֹאת הַשָּׂאֲפִים אֶבְיוֹן וְלִשְׁבִּית עֲנִי אֶרֶץ : (ה) לְאֹמֵר מִתִּי יַעֲבֵר הַחֹדֶשׁ וְנִשְׁבִּירָה שְׂבָר וְהִשְׁבַּת וְנִפְתָּחָה בֵּר לְהַקְטִין אֵיפָה וְלַהֲגִדִיל שְׂקָל וְלַעוֹת מֵאֲזִנֵי מִרְמָה : (ו) לַקְנוֹת בְּכֶסֶף דָּלִים וְאֶבְיוֹן בְּעָבוֹר נְעֻלִים וּמִפַּל בֵּר נִשְׁבִּיר : (ז) נִשְׁבַּע יְקֹזֵק בְּגָאוֹן יַעֲקֹב אִם אֲשַׁכַּח לְנֶצַח כָּל מַעֲשֵׂיהֶם : (ח) הַעַל זֹאת לֹא תִרְגְּזוּ הָאֶרֶץ וְאֵבֶל כָּל יוֹשֵׁב בָּהּ וְעַלְתָּה כְּאֵר כְּלָה וְנִגְרָשָׁה וְנִשְׁקָעָה כִּיאוֹר מִצָּרִים : ס

1. מיכה פרק ב' וג

(א:א) הוֹי חֲשָׁבֵי אֶן וּפְעֻלֵי רַע עַל מִשְׁכַּבוֹתֵם בְּאוֹר הַבֶּקֶר יַעֲשׂוּהָ כִּי יֵשׁ לְאֵל דָּם : (ב) וְחֲמָדוֹ שְׂדוֹת וְגִזְלוֹ וּבְתִים וְנִשְׂאוּ וְעִשְׂקוּ גֵבֵר וּבֵיתוֹ וְאִישׁ וְנַחְלָתוֹ : פ

(1) Woe to them that devise iniquity And work evil upon their beds! When the morning is light, they execute it, Because it is in the power of their hand. (2) And they covet fields, and seize them; And houses, and take them away; Thus they oppress a man and his house, Even a man and his heritage.